

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 16. marec 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide
g. Uroš Prikl, predsednik

Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti
ga. Eva Irgl, predsednica

ZADEVA: Zahteva za sklic skupne nujne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti

Na podlagi drugega odstavka 48. člena poslovnika DZ in v povezavi z 32. členom poslovnika DZ v PS SDS zahtevamo sklic skupne nujne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti z obravnavo naslednje točke:

Izkoriščanje delavcev v Loški dolini in ukrepi na področju pravočasnega odkrivanja ter preprečevanja izkoriščanja delavcev.

I. Razlogi za sklic nujne seje

V medijih je pretekle dni odmevala novica, da je Inšpektorat za delo Republike Slovenije v Gozdnem gospodarstvu Postojna, poslovni enoti Marof Trade in pri delodajalcih, ki so delali v njihovih prostorih, že aprila lani izvedel več nadzorov ter ugotovil več kršitev, ki se nadaljujejo vse do danes. Gre za kršitve nezakonitega posredovanja pri delu, kršitve pri plačilu (plačilo na roko, neizplačevanje regresa in plačila socialnih prispevkov ter prenizko plačilo), kršitve pogodbe o zaposlitvi, kršitve pri letnem dopustu, zdravstvenem pregledu, usposabljanju za varno delo in varnosti pri delu. Finančna uprava Republike Slovenije je nedavno v nočni akciji v poslovni enoti Marof Trade iz Loške doline potrdila domnevne kršitve delovnopravne zakonodaje in zaznala, da obstaja celo sum trgovine z ljudmi! Delodajalsko hobotnico za posredovanje delavcev migrantov, ki so morali delati brez pogodbe o zaposlitvi in v neustreznih pogojih, sestavlja več kot 20 podjetij. V preiskavi Finančne uprave Republike Slovenije so bili potrjeni sumi kršitev predpisov o obdavčenju ter predpisov iz zaposlovanja in dela na črno. Ugotovili so tudi sume kaznivih dejanj kršitve temeljnih pravic delavcev in trgovine z ljudmi. Ugotovljeno je bilo torej, da so delavci v dobesedno suženjskem razmerju do delodajalcev, da delajo po 12 ur za izredno majhno plačilo,

ki se jim po poročanju medijev v višini 150 eurov na mesec izplača v gotovini brez kakršnegakoli pokritja prispevkov. Poleg tega pa naj bi bili nastanjeni v sobah, ki jih preskrbi delodajalec in kjer si v neživiljenjskih razmerah tudi po trije delavci delijo isto posteljo.

Kako je bilo poskrbljeno za varnost pri delu in morebitne poškodovane delavce, pa mediji ne poročajo.

Navedene kršitve so se očitno dogajale več let. Policisti že od leta 2008 obveščajo inšpektorje za delo o sumih kršitev in ti so že leta 2012 ugotovili številne kršitve delovnopravne zakonodaje, napisali globe in prepovedali opravljanje dejavnosti. Ne glede na novo sprejeto zakonodajo, se kršitve še vedno dogajajo, kar edino lahko pomeni, da ukrepi sprejeti v novi zakonodaji niso ustrezni ali pa se nadzor nad kršitvami in njihovo odkrivanje ne opravlja učinkovito.

Gre za zelo akuten problem, ki pa žal ni osamljen primer tovrstne prakse pri nas. Mediji poročajo o izkoriščanju delavcev voznikov, ki jim delodajalci grozijo in jih silijo v prekrške, zanje ne plačujejo prispevkov, ne prejemajo redno plače. Podobne razmere so tudi v gradbeništvu, naj spomnimo le na dva, javno najbolj odmevna primera, podjetji Vegrad in Grep. Slednje je gradilo Stožice. Številni so položaj delavcev, ki so delali v teh dveh podjetjih, primerjali s sužnji.

Inšpektorat za delo Republike Slovenije že vrsto let pri istih podjetjih ugotavlja številne kršitve in primere izkoriščanja delavcev. A očitno so kazni za ugotovljene kršitve premajhne in sankcije neučinkovite, saj delodajalce ne ustavijo niti prepovedi za opravljanje dejavnosti. Odprejo novo podjetje in nadaljujejo s kršitvami.

V PS SDS menimo, da so navedeni primeri sramota za državo pa tudi vladno koalicijo, ki je svoj program gradila in temeljila na sklicevanju na moralo in etiko ter varovanje človekovih pravic, pade pa na osnovah, kar se tiče položaja in zaščite delavcev ter njihovih pravic.

II. Predlog sklepov za odločanje na skupni nujni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti:

1. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti sta se seznanila z obsegom kršitev pravic delavcev, ki so bile odkrite v Gozdnem gospodarstvu Postojna, v poslovni enoti Marof Trade iz Loške doline, in obsegom istovrstnih kršitev v celotni Republiki Sloveniji.
2. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti sta se seznanila s pojasnili Vlade RS, Inšpektorata za delo RS, Finančne uprave RS in Varuha človekovih pravic RS, zakaj kljub opozorilom vse do danes takšnih očitnih kršitev pravic delavcev niso ustavili oziroma preprečili.
3. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti pozivata Vlado RS, da razreši osebe, ki so odgovorne, da se kršitve pravic delavcev kljub opozorilom ni zaznalo pravočasno ter pravočasno odpravilo.
4. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti pozivata Vlado RS, da v roku 30 dni pripravi ustrezne spremembe in dopolnitve zakonskih in podzakonskih aktov, da se bodo kršitve pravic delavcev zaznale, odpravile ter sankcionirale v najkrajšem možnem času.
5. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti pozivata Vlado RS oziroma pristojno ministrstvo ter Varuha

človekovih pravic RS, da v roku 45 dni poročajo navedenemu odboru in komisiji o izvedenih ukrepih.

III. Predlagamo, da se na skupno nujno povabi:

- dr. Anjo Kopač Mrak, ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Vlasto Nussdorfer, varuhinjo človekovih pravic,
- Natašo Trček, glavno inšpektorico za delo RS, Inšpektorat za delo RS,
- Jano Ahčin, generalno direktorico FURS.

IV. Gradivo za obravnavo na skupni nujni seji:

- članek »Več kot 20 družb v izkoriščevalski mreži«, Delo, dne 12. marca 2016;
- članek »Nepošteni delodajalci vedno iščejo in najdejo nove sporne poti«, Delo, dne 12. marca 2016;
- magnetogram prispevka na Planet TV, Danes, dne 11. marca 2016 ob 19:00 uri;
- magnetogram prispevka na Radio Slovenija 1, Dogodki in odmevi, dne 11. marca 2016 ob 15:00 uri;
- magnetogram prispevka na TV Slovenija 1, Dnevnik, 11. marca 2016 ob 19:00 uri.

Jože Tanko
vodja PS SDS